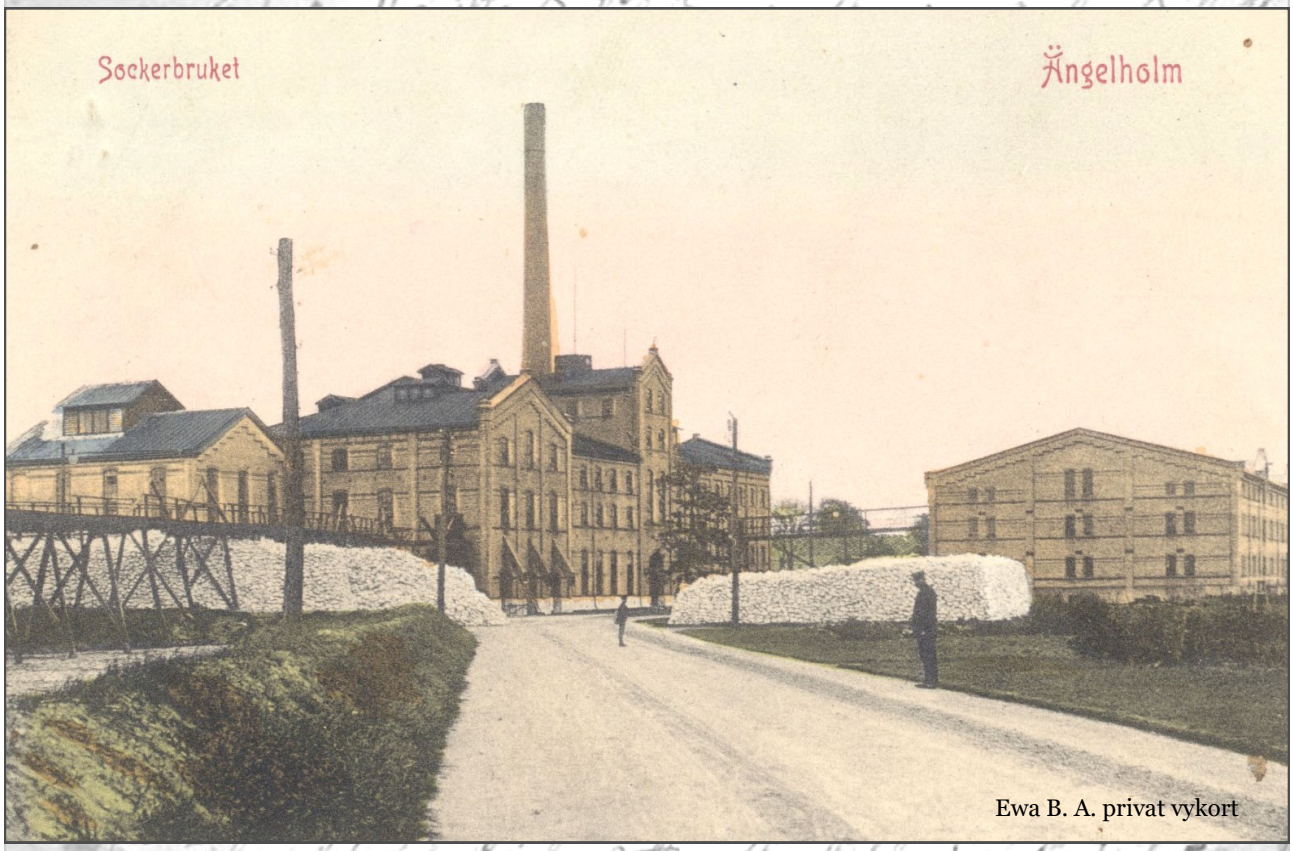
ÄSF-Nytt Våren 2021 Årgång 33

Medlemsblad för Ängelholms Släktforskare

Vi är en förening för dig
som är intresserad av släktforskning

Ewa B. A. privat vykort

Släkt med änglamakerskan

Göran Martinsson

Strålar i Coronatider

Karina Olin

Styrelsen

Ordförande, Web master
Per Ekelund
e-post:per.g.ekelund@gmail.com

Vice ordförande, IT-ansvarig
Thomas Brorsson
e-post: brorsson.thomas1@gmail.com

Kassör
Lilly Johnsson
e-post: lillylisa1@hotmal.com

Sekreterare, Facebook, Biblioteksansvarig
Ilse Cort Wahlroos
e-post: ilse.wahlroos@telia.com

Vice sekreterare, aktivitetsansvarig
Ingrid Andersson
e-post: ingrid.andersson@bjarenet.com

Lokalansvarig
Claes-Göran Edströmer
e-post: c-g.edstromer@ektv.nu

Ledamot: Vakant

Valberedningen:

Nils-Olov Freij

Vakant

Besöksadress: Åsbogatan 25 A

262 51 Ängelholm.

Postadress: c/o Lilly Johnsson

Safirvägen 22, 262 70 Strövelstorp

E-post: engelholm.genealogi@gmail.com

Hemsida: www.engelholms-släkt.se

Bankgiro: 5571-9504

Orgnr: 839400-8612

Medlemsavgift 175,00 kr/år

Redaktör ÄSF-nytt:
Ewa B. Andersson
ewa.banders@outlook.com
Britt Paulsén
britsen123@gmail.com
Styrelsen

Ängelholms Släktforskare
Grundades 1988 för att främja släkt- och folklivsforskning med omnejd.

Föreningen har egen lokal för arkiv, bibliotek med utlåning, studieverksamhet, datasökning, tillgång till andra medlemsblad m.m.

2015 ändrades namnet till Ängelholms Släktforskare

Öppet hus
på torsdagarna är
inställt tills vidare

Innehåll

Innehåll

Kurser	sid 4
Släkt med änglamakerskan	sid 8
Strålar i Coronatider	sid 10

Ordföranden har ordet.

Det har varit ett märkligt år, ur många aspekter. Pandemin slog till under efter-vintern och satte käppar i hjulet för vår verksamhet såväl som för de flesta andra verk-samheter. Sommaren kom, inte bara med ljusa-re dagar utan även med en glimt om en ljusare framtid. Hoppet började gro inom oss.

Vilket snabbt försvann med höstens inträde. Vi är nu (medio november) inne i en period som känns ännu allvarligare. Styrelsen har hela året varit sysselsatt med coronafrågan. Vi har hela tiden balanserat mellan ”ska vi” eller ”ska vi inte”. Nu känns det som att vi lutar mer och mer mot det senare.

När du, kära läsare, sitter och läser detta hop-pas jag att vi befinner oss på ”andra sidan”. Det vill säga att vi har det värsta bakom oss och bör-jar känna lite hopp igen.

Hur vi kommer att göra med all kursverksam het är omöjligt att sia om i skrivandets stund. De flesta av oss i föreningen tillhör ju den så kallade riskgruppen vilket kräver särskild hän-syn. Jag kommer att hålla Dig informerade så gott jag kan med medlemsbrev. Se till att Du har aktuella adresser och telefonnummer regi-strerade hos föreningen. Är du osäker så skicka ett mail till föreningen så att det uppdateras.

Följ även vår verksamhet via hemsidan www.engelholms-släkt.se/
och vår Facebook-grupp (https:// www.facebook.comgroups/153896118664964).

Med stort hopp om att pandemin snart är över önskar jag Dig god hälsa, håll avstånd och var rädd om Dig.

Per Ekelund

Källa: Norra Skånes tidningar 13 mars 1882

Kungörelse.

Genom offentlig auktion, som förrättas Tisdagen den 21 dennes kl. 12 på dagen, låter Skräddaremästaren L. J. Lundsten till försäljning utbjuda sitt egande boningshus med dertill hörande ½ tunnland jord utmed allmänna landsvägen i M. Ljungby, hvilket har ett vackert läge, med nyligen anlagd trädgård, och passande för handtverksrörelses bedrifvande. Vidare före uttropet. Heagården den 11 Mars 1882.

efter anmodan
JÖNS HANSSON.

Ö.-P. 1 gång 27 r.

Kungörelse.

Tisdagen den 21 dennes med början kl. 9 f. m. låter Landtbrukaren J. P. Pramberg i Stålagården, Rebbelberga socken, i anledning af afträde från jordbruket genom offentlig auktion å stället försälja hela sitt yttre lösbo, bestående af 7 st. hästar, deraf en 1 år gammal, 10 st. kor, 3 ungkreatur, får och svin, vagnar, åkerbruksredskap, seldon, 1 sädesharpa, 1 hackelsemaskin, 1 hästrifva, 1 hyfvelbänk, en del timmer och gagnsvirke samt ett mindre parti hafre och potäter, med fl. andra varor, allt med betalningstid till den 1 nästa Oktober.

Vid samma tillfälle utbjudes äfven till försäljning bemälde Pramberg tillhörige åbyggnader, nemligen: **dels** 1 boningshus med tillhörande brygghus och vedbod, nyligen uppfördt och inredt till 6 rum m. m. samt beläget utmed allmänna vägen i Rebbelberga, **dels** ock 1 manhus och 2 ladugårdslängor, befintliga å Stålagårdens egor, den förra lägenheten att qvarstå och den senare till bortflyttning.

Rebbelberga den 13 Mars 1882.

Fredr. Persson.

Kurser våren 2021

Vi planerar ett kursutbud våren 2021 som om det är en normal vår. Vissa justeringar har gjorts och kan komma att göras beroende på hur rådande läget vad gäller pandemin COVID-19. Styrelsen har fattat vissa inriktningsbeslut för kursverksamheten i lokalerna under pandemin. Ett beslut är att vi ska begränsa antalet elever i kurser till 7 elever i varje grupp och att endast sal 1 och 3 kommer att användas. Styrelsen har också tagit fram planer på hur vi ska undvika ev. spridningen i våra lokaler. De har sett över hur vi kan sitta glesare i lokalerna, tillgång till handsprit mm. Mer detaljerad information kommer deltagarna få via respektive kursledare eller via mail från styrelsen.

Den enskilde har eget ansvar att bedöma om det är lämpligt att delta under rådande läge. Glöm inte att datorerna och borden ska torkas av efter ett kurspass av varje elev.

Nyhet i vår är att vi har bara en paleografi på dagtid. Det är Paleografi 1. Vi kommer att genomföra en distanskurs som vi gjorde under hösten för tidigare deltagare som inte kunde komma till lokalen. Nytt är också en kvällskurs för nybörjare i Paleografi.

Vi fortsätter med ”DNA för släktforskare” även under våren 2021. Nytt är att vi provar DNA-Café. DNA-Café är för personer som vill komma och gå samt ibland bli uppdaterade om det senaste i DNA-forskningen och andra tips och trix.
Vi har behov av personer som kan leda en forskarcirkel. I dessa grupper styrs mer av behovet av vad deltagarna har för behov än en traditionell kurs. Ledaren är sammanhållande och rapporter in deltagandet till medborgarskolan. Är du intressera hör av dig till föreningen på mail engelholm.genealogi@gmail.com så kommer vi ta kontakt med dig.

Kursutbud våren 2021

- **Grundkurs släktforskning**
- **Grundkurs DISGEN**
- **DNA-forskning för släktforskare**
- **DNA-café (NY)**
- **Paleografi**
- **De Piperska breven**
- **Forskarcirkel**
- **Temakurser**
- **Påbyggnadskurs – (genomförs inte våren 2021)**

Anmälan till kurser

Alla *anmälningar till kurser/forskargrupper* görs via föreningens mail:
engelholm.genealogi@gmail.com
eller på föreningens hemsida http://
www.engelholms-släkt.se/kurser.

Ange i anmälan: vilken kurs/forskarcirkel ni är intresserad av, ert namn, adress, födelsedatum (personnummer för nya elever), mobilnummer/telefonnummer och mailadress.

Ett undantag gäller för grundkurser i släktforskning som anmäls direkt till Medborgarskolans hemsida för kurser. Se mer under respektive kurs/grupp.

Om inget annat anges genomförs kursen i vår lokal på Åsbogatan 25 A (ingång på gaveln), Ängelholm, sal 1.

Grundkurs släktforskning
(8 gånger 3x45 min, paus 15 min)

Kursen ges i samarbete med Medborgarskolan och ger Dig grundläggande kunskaper i ämnet släktforskning så att Du kan börja söka dina rötter med hjälp av kyrkoböcker.
Efter genomgången utbildning har Du påbörjat ditt släktträd och kanske funnit många intressanta uppgifter om din släkt som Du tidigare inte känt till. Datorvana krävs.

En hemdator kopplad till internet rekommenderas för dig som vill jobba hemma mellan lektionerna. Du kan läsa mer om kursens innehåll på Medborgarskolans hemsida för kurser.
Du kommer att kunna teckna ett elevabonnemang i Arkiv Digital (AD) till ett reducerat pris enligt Medborgarskolans avtal med AD.

Det är inget krav på att deltagarna har medlemskap i föreningen!

Grundkurs 1 - dagtid
Kursstart: ***tisdagen den 26 januari, kl. 10.00 -12.30.***
Lektioner: 26/1, 2/2, 9/2, 16/2, 23/2, 2/3, 9/3, 16/3.
Kostnad: enligt Medborgarskolans hemsida
Anmälan: https://www.medborgarskolan.se/arrangemang-sok/ eller http://www.engelholms-släkt.se/kurser

Grundkurs 2 - kvällstid
Kursstart: ***måndagen den 25 januari, kl. 17.30 - 20.00***.
Lektioner: 25/1, 1/2, 8/2, 15/2, 22/2, 1/3, 8/3, 15/3.
Kostnad: enligt Medborgarskolans hemsida
Anmälan: https://www.medborgarskolan.se/arrangemang-sok/ eller http://www.engelholms-släkt.se/kurser

Grundkurs DISGEN
(5 gånger 3x45 min varje vecka)
Du får bekanta dig med släktforskningsverktyget DISGEN.
Deltagandet förutsätter att du har medlemskap i föreningen.

Kursstart: måndagen den 25 januari kl. 13:00 -15:30
Krav: Grundläggande kunskaper i Windows
Lektioner: 25/1, 1/2, 8/2, 15/2, 22/2
Kostnad: 200: -
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)

DNA-forskning för släktforskare
(3 gånger 4x45 min)
Du får hjälp att tolka dina resultat efter en DNA-test.
Deltagaren måste vara medlem i föreningen.

Kursstart: tisdagen den 2 februari, kl. 18:30 – 21:30
Lektioner: 2/2, 23/2, 16/3.
Kostnad: 200: -
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)

DNA-café (NY)
(4x45 min per gång)
Du får hjälp att tolka dina resultat och får information om nyheter i DNA- forskningen.
Verksamheten är mer som en forskarcirkel, men man anmäler sin till varje tillfälle.
Först till kvarn gäller. Max 8 deltagare inkl. ledare. *Deltagaren måste vara medlem i föreningen.*

DNA-Café 1 torsdagen den 18 februari kl. 18:30 – 21:30
DNA-Café 2 torsdagen den 25 mars, kl. 18:30 – 21:30
Kostnad: 80: - (fika ingår)
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)

Paleografi

Gruppen leds av en erfaren och kunnig släktforskare.
I kursen hjälper vi varandra att tyda svårlästa texter.
Du måste vara medlem i föreningen för att delta.
Du som redan deltar i en behöver inte göra en ny anmälan, men ska meddela ledare av gruppen i god tid innan. Vi har brist på platser.

Paleografi 1
(7 gånger 3x45 min paus 15 min, varannan tisdag)
Kursstart: tisdagen den 19 januari, kl. 14.00 - 1630.
Lektioner: 19/1, 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 30/3, 13/4.
Kostnad: 200: -
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)

Paleografi - distans
(7 gånger varannan tisdag)
Kursstart: tisdagen den 19 januari
Lektioner: 19/1, 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 30/3, 13/4.
Kostnad: 200: -
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)

Paleografi - introduktion/nybörjarkurs - kvällstid
(5 gånger 3x45 min paus 15 min, var tredje tisdag)
Kursstart: tisdagen den 26 januari, kl. 1830 - 2130.
Lektioner: 26/1, 16/2, 9/3,30/3, 20/4
Kostnad: 200: -
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)

De Piperska breven
(15 gånger 2x45 min, paus 30 min)

Gruppen är ett pågående forskarprojekt där man läser gamla brev skickade inom familjen Piper.
För att delta krävs god läsförmåga av 1700-talstext.
Deltagare i projektet måste vara medlem i föreningen. Sammankomsterna sker i sal 1.
Intresse att delta anmäls direkt till Britt Paulsén, britsen123@gmail.com
Britt kan också kan ge mer information om projektet.

Forskarcirkel
(5 gånger 4x45 min, var tredje vecka)

För dig som har påbörjat din släktforskning och har grunderna i släktforskning, men nu behöver mer tips och trix. Då är en forskarcirkel för dig.

En forskarcirkel är mer av social karaktär där man träffas i mindre grupper och hjälper varandra. *Du är medlem i föreningen* och vill träffa andra och utbyta erfarenhet.

Går du redan på forskarcirkel och vill fortsätta måste du ändå anmälan på mail eller till din cirkelledare i god tid innan, då vi har brist på platser.
För våren 2021 planeras 8 cirklar med max 8 person i varje cirkel inkl. ledaren. Är ni en grupp som vill ha en egen cirkel hör av er till engelholm.genealogi@gmail.com

Kursstart: måndagen den 11 januari klockan 10.00 – 12.00.
Lektioner: 11/1, 18/1, 25/1, 1/2, 8/2, 15/2, 22/2, 1/3, 8/3, 15/3, 22/3, 29/3, 12/4, 19/4, 26/4, 3/5.
Kostnad: ***200: -***
Anmälan: (http://www.engelholms-släkt.se/kurser eller engelholm.genealogi@gmail.com)
Kostnad: 200 kr/forskarcirkel

Forskarcirkel 1
Kursstart: onsdagen den 20 januari kl. 10.00 – 13.00
Lektioner: 20/1, 10/2, 3/3, 24/3, 14/4.

Forskarcirkel 2
Kursstart: onsdagen den 20 januari, kl. 18.30 – 21.30
Lektioner: 20/1, 10/2, 3/3, 24/3, 14/4.

Forskarcirkel 3 - DISGEN
Tema: Stöd i släktforskarprogrammet DISGEN
Kursstart: onsdagen den 27 januari, kl. 10.00 – 14.00 (4h)
Lektioner: 27/1, 17/2, 10/3, 31/3, 21/4.

Forskarcirkel 4 - Min Släkt och arkivering
Tema: Stöd i släktforskningsprogrammen Min Släkt och Genney samt manuell arkivering.
Kursstart: tisdagen den 19 januari, kl. 17.30 – 20.30
Lektioner: 19/1, 9/2, 2/3, 23/3, 13/4.

Forskarcirkel 5
Kursstart: onsdagen den 27 januari, kl. 10.00 – 13.00
Lektioner: 27/1, 17/2, 10/3, 31/3, 21/4.

Forskarcirkel 6
Kursstart: fredagen den 29 januari, kl. 10.00 – 13.00
Lektioner: 29/1, 19/2, 12/3, 9/4, 23/4.

Forskarcirkel 7
Kursstart: onsdagen den 3 februari, kl. 18.30 - 21.30
Lektioner: 3/2, 24/2, 17/3, 7/4, 28/4.

Forskarcirkel 8 - DISGEN
Tema: Stöd i släktforskarprogrammet DISGEN
Krav: Grundläggande kunskaper i Windows och Disgen
Kursstart: onsdagen den 22 januari, kl. 09.00 – 12.00
Lektioner: 22/1, 12/2, 5/3, 26/3, 16/4.

Temakurser/utflykter
Temakurser och utflykter presenteras på föreningens hemsida och föreningens grupp på facebook när tema och datum har bestämts.

Påbyggnadskurs
(8 gånger 3x45 min paus 15 min)
Genomförs inte under våren 2021

Påbyggnadskursen riktar sig till dig som har grunderna i släktforskning och nu vill fördjupa dig inom olika områden.
Du kan redan forska i kyrkoböcker men vill nu lära dig hur du använder andra källor i din forskning.

Medlemskap i föreningen är ett krav.

Du lär dig mer om
kyrkböckerna, mantalsforska
kart och gårdsforskning
bouppteckningar
domböcker
SVAR, emigrantforska, DNA
Soldater/båtsmän
Fader okänd, barnhusbarn, fosterbarn.

ÄNGELHOLMS SLÄKTFORSKARE

Släkt med änglamakerskan?

text Göran Martinsson

Efter min artikel i ÄSF-Nytt om hur jag hittade min fjärde-kusin (femmänning) Gert Lagerstedt, arkivarie på Christinehof, hörde Marianne Löwerot av sig och undrade om jag kände till något om Lagerstedt och Helsingborg. Det gjorde jag nu inte, men för att stilla min nyfikenhet gjorde jag lite sökningar och kunde konstatera att där fanns ytterligare en fjärde-kusin till mig. När jag tackade Marianne för hennes tips undrade hon lite mer specifikt om jag kände till änglamakerskan Hilda Nilsson i Helsingborg. Hon var född Lagerstedt och hennes farmor, Christina Lagerstedt, skulle vara född 1807-12-15 i Gränna, varifrån även mina Lagerstedt anfäder kom. Någon Christina Lagerstedt finns emellertid inte i Grännas kyrkböcker.

Jag friskade upp minnet om änglamakerskan på Wikipedia och upptäckte att det fanns en nyutkommen bok ”Hilda änglamakerskan” av Kristian Graah-Hagelbäck. I boken beskrivs mycket ingående historien om Hilda Nilsson som 1917 dömdes till döden för mord på 7 barn och ett dråp under perioden 1914–16. Hon hade mot betalning tagit emot spädbarn från ensamstående mödrar och sedan tagit livet av dem. Domen gick aldrig i verkställighet, hon tog livet av sig i sin cell genom hängning. Hennes make Gustaf Nilsson åtalades aldrig, hans delaktighet kunde aldrig fastställas. Boken tar också upp de stora svårigheter och besvärliga förhållanden som gällde för ogifta mödrar och fosterbarn långt in på 1900-talet. Överdödligheten för fosterbarn var mycket stor.

Kunde jag vara släkt med Hilda genom min farfars mor Anna, född Lagerstedt? Jag hade aldrig hört talas om någon släktskap, tvärtom talade min farfar med en viss stolthet om sina Lagerstedt anor som han (felaktigt) trodde hade med något adligt att göra. I familjen talades det inte så mycket om Anna som dog redan 1905 i Brantevik, 45 år gammal och efter att ha fött 7 barn. Änklingen Per Persson Martin gifte om sig med Karolina Persson efter ett och halvt år, de fick inga egna barn. Annas far, Johannes Lagerstedt, dog 1904, 75 år gammal, och hennes mor dog 1908. Fyra av Annas syskon levde långt in på 30 - och 40-talet, alla i Kivik. De måste ha hört talas om änglamakerskan även om de kanske inte var medvetna om något eventuellt släktskap. Och man kan väl misstänka att det inte var något man talade om, även om man visste. Det var onekligen med en viss tvekan som jag började gräva i ArkivDigital för att se om det fanns någon släktskap mellan mig och Hilda.

Hilda föddes 1876-05-24 i Tirups socken. Hon var dotter till Olof Lagerstedt, född 1833-10-29 i Gullarps socken, och Kerstin Jönsdotter. Olofs mor var Christina Lagerstedt, någon fader angavs ej i födelseboken. I ett vittnesmål från Hildas föräldrar under rättegången sades barnafadern ha varit en Erik Lindgren. Olof bars till dopet av Anna, Johannes Lagerstedts hustru, och Johannes stod som fadder. Olof skulle senare bli fosterbarn hos dem i Tarstad, Tirups socken. I husförhörslängden står det att Johannes var född 1789-03-02 i Småland. Christinas ålder då Olof föddes uppgavs till 26 år vilket skulle betyda att hon var född 1807. I husförhörslängden står hon som född i Gränna 1807-12-15 men hon finns alltså inte i Grännas födelselängd.

I Gullarps husförhörslängd finns en anteckning om att Christina flyttat till Gullarp från Reslöv 1830. Den kunde konfirmeras i både Gullarps inflyttningslängd och Reslövs utflyttningslängd. I Reslövs husförhörslängd står hon som piga på prästbostället. I kolumnen där det skulle stått när och varifrån hon flyttat till Reslöv är det blankt och det gick inte att finna henne i inflyttningslängden.

I Gullarp fick Christina även en son vid namn Hans men han dog 1837, ett år gammal. Christina flyttade då till Reslöv och sonen Olof sades bli omhändertagen av morbrodern i Tarstad. Efter mera kringflyttande gifte sig Christina 1852 i Härslöv med muraren Lars Löfgren. Äktenskapet förblev barnlöst. Av giftaslängden framgår att äldste brodern Nils från Kvistofta som giftoman gav sitt samtycke till äktenskapet. Christina dog som änka och fattighjon i Härslöv, 90 år gammal. Christinas födelseår angavs nu inte längre som 1807 utan 1801.

Det gick alltså inte att klargöra varifrån Christina kom när hon flyttade till Reslöv och det fanns inte någon Christina Lagerstedt född 1801 eller 1807 i Gränna! Å andra sidan fanns det vissa uppgifter om hennes bröder. Vad göra? Jag började söka med utgångspunkt i min egen släkt.

Min Annas farfar, Olof Lagerstedt var född 1797 i Gränna men hade tagit sig namnet Lagerstedt när han flyttade till Skåne, fadern hette Lars Nilsson. I Grännas kyrkböcker hittar man Lars familj och förutom Olof finns bland andra syskon en bror Nils född 1782, en bror Johannes född 1789 och en syster Stina född 1801-12-15. Nu började det brännas. Christina och Stina är ju i princip samma namn och födelsedatum verkade kunna stämma. Nils kunde vara brodern som gav samtycke till hennes gifte och Johannes födelsedata stämde bra med den Johannes som var fadder och fosterfar till Olof.

Jag beslöt mig för att följa Stina Larsdotters flytt ifrån hemmet: Först till Ölmstad, tillbaka till Gränna och sedan 1822 till Sireköpinge, Halmstad socken. (Till samma socken flyttade min anfader och hennes bror Olof 1824.) Stina flyttade vidare till Kågeröd och sedan till Reslöv 1827 där hon finns i inflyttningslängden. (Dit hade Olof flyttat 1826.)

Under alla dessa flytt är det Stina Larsdotter, född 1801-12-15 i Gränna, som flyttar. I Reslövs husförhörslängd kunde jag inte hitta någon Stina Larsdotter – men där fanns ju en Christina Lagerstedt från Gränna, född den 15 december. Det visade sig att födelseåret kunde lika gärna läsas som 1801 som 1807! I Reslöv bytte alltså Stina, liksom sina bröder, efternamnet från Larsson till Lagerstedt och samtidigt ändrade hon sitt förnamn till Christina. Förvirringen med de olika födelseåren var också löst. Cirkeln var nu sluten.
Det var med ett visst obehag jag kunde konstatera att jag var släkt med Hilda Nilsson. Min farfars mor Anna och Hilda var nästkusiner (sysslingar). Hildas och mina gemensamma anor är Lars Nilsson och hans hustru Ingeborg Persdotter, födda i Skärstad socken nära Gränna 1751 resp. 1761. Som engelsmannen skulle sagt: jag är ”5th cousin three times removed” med Hilda.

Mitt obehag är dock intet mot vad hennes föräldrar och syskon måste ha känt när de ombads vittna vid rättegången mot Hilda – för att inte tala om den obeskrivliga tragedi som drabbade de ensamstående mödrarna och deras mördade barn.

Källa: Skånes Allehandla 11 mars 1882

AMERIKA.

INMAN-LINIENS

nya prisbelönta kungliga postångare, hvilka räknas bland de största, snabbaste och mest beqvämliga ångfartyg i verlden (verldens största passagerareångare "City of Rom" eges af detta bolag) göra hvarje vecka turer till

NEW-YORK,

som, tillfölje att emigranten der alltid kan erhålla säkert skydd, råd och upplysningar af statsmyndigheterna i Castle Garden, är bästa landstigningsplatsen i Amerika.

Genomgående biljetter säljas till alla platser och till lika priser som någon annan engelsk linie.

Inmanlinien har såväl öfver Malmö som Göteborg befordrat långt större antal emigranter, än någon annan linie, och göras derför hvarje år nya förbättringar för emigranternas beqvämlighet.

De som önska afresa torde, för att säkert kunna påräkna plats, i god tid anmäla sig på

Inman-Liniens kontor, Malmö och Helsingborg.

Agent i Helsingborg: ***Gustaf Ohlin,*** *Liden.* (604)

”Strålar” i Coronatider

text Karina Olin

Under den här konstiga tiden vi har levt i sedan mars månad, har det givit mej en massa tid att släktforska. Eftersom jag är från Småland har jag koncentrerat mej på att försöka hitta ännu mer fakta om mina anor därifrån.
Jag fastnade för min farfars farmors farfar, torpare Gabriel Månsson. Han föddes i Kvill, Ökna socken, Jönköpings län 1727-11-17 och avled i samma socken 1804-12-12.

Han gifte sig med en kvinna av adlig börd (det måste varit kärlek) vid namn Anna Catarina Johansdotter – Stråle av Ekna, född 1725-05-01 i Skälsnäs, Hults socken, Jönköpings län och död 1783-06-02 i Kulla, Karlstorps socken, Jönköpings län.
Jag tittar vidare på hennes föräldrar där fadern också är född i Skälsnäs, Hults socken och modern i Råsa, Karlstorps socken. Jag går vidare bakåt i tiden och fortsätter med hennes farfars far – **Överstelöjtnant Anders Lindormsson Stråle af Ekna** (min ff fm fm ff f) som dog 1671-07-30 i Skälsnäs och begraven framför altaret i Hults gamla kyrka, (som tyvärr revs 1842), Hults socken.
Han var gift med Catarina Knutsdotter Lillie af Löfstad.

I Elgenstiernas ättartavlor står noterat att han skänkte till kyrkan ”en förgylld silveroblatask ingraverad med Stråle af Ekna- och Lillievapnet och bokstäverna A.S.C.L. År 1664 skänkte han silveraltar kanna och 1666 en svart mässhake till samma kyrka”. Enl kyrkoböckerna skänkte han dessutom en dopfunt i mässing. Nyfikenheten stegrades!

Jag skickar ett mail till Höreda/Hults församlingsområde och frågar om de eventuellt har dessa saker bland kyrkans inventarium. Ganska snart får jag svar att de har oblatasken med en sköld på, som används fortfarande, och att de dessutom har en silverkanna och en svart mässhake. Men de kan inte svara på om det kommer från Stråle af Ekna.

Jag ringer min syster som bor i Vetlanda (tre mil från Hults kyrka) - sätter henne i karantän i en vecka, så att jag kan bo hos henne. Vi har inte träffats på fem månader.
JAG SKA TILL HULTS KYRKA!! –
(Folkhälsomyndigheten har ju släppt på 2-timmarsgränsen för resande)!

Torsdagen den 3 september har jag bestämt möte med prästen i Hults Kyrka, Henrik Broman. Kyrkan är för närvarande under renovering, varför han måste öppna kyrkan speciellt för mej.
Dessutom ansluter kyrkvaktmästaren Henrik Olaison. Han kommer med vita vantar och med silveroblatasken i händerna och vi finner vapensköldarna på locket och bokstäverna A.S.C.L, vilket betyder Anders Stråle och Catarina Lillie. Vilken lycka!
Oblatasken används även i dag.

Asken har en stämpel – RO, vilken enligt kyrkvaktmästaren står för Roluf Olufsson, vilken ska ha varit verksam i Eksjö.

Foto Karina Olin

Därefter hämtas silveraltarkannan, ett underbart konstverk, som än idag används som vinkanna vid nattvarden i Hults kyrka. Kannan är märkt med en stämpel - A A C. Kan vara en man som hette Arvid Andersson Castman.

Enl kyrkoböckerna: ” Iventar *Förmerat:*
1 Silfwerkanna om 45 lodh. 30 lod dertill af wälb.H.ÖfwerstLeutnanten A. Stråhle föräh-rat i testamente efter dess sal fru. Dhe öfrige 15 lodh äro af Sochnens penningar tilkomb-ne”.

Foto Karina Olin

Mässhakens tur – som finns bakom altaret i en skrudhylla, den används ej i dag.
Enligt kyrkoböckerna: ”En swart massehaake med beprydelsse.
Swart fijnt sammet, med Gylden Strålsnitz.
Korss och brokna silkesfranzar omkring”.

Dopfunt i mässing. På den finns inga stämplar, endast årtalet 1671. Skänktes till Hults kyrka 19 april 1671, endast tre månader innan Anders Lindormsson Stråle af Ekna avled.

Enl kyrkoböckerna: ”Ny mässingzfunt, tinglig och wacker, köpt i Norrköping för 50 daler kopparmynt och gifwen kiyrkian af walb:ne H:r Öfwerstliutn:nt Stråhle till Skillesnähs A:o 1671 d 19 Aprillis”.

Detta var en speciell upplevelse att få se och känna på dessa klenoder. Fantastiskt att de är bevarade, efter 350 år. Gåvorna till kyrkan, av Anders Lindormsson Stråle af Ekna, är upptecknade på flera olika ställen i Hults kyrkoböcker.

I en av kyrkoböckerna som innehåller sockenstämmoprotokoll och diverse handlingar står:

”Whelb:ne Ofwersten Anders Stråle till Skällesnääs giffwit

1. Een solfkanna på altaret wäger lood
2. Item en swart massehaake med beprydelsse
3. Nock haffer han giffwit een ask af sölfwer at hawa oblater uti wäger lood, är alt tillförende infördt Anno 664 ock alena för heder skuld här upräknasat-forsambelingen må minnas”.

Foto Karina Olin

Foto Karina Olin

Anders var student i Uppsala 1637-09-17. Löjtnant vid Kronobergs regemente 1645. Ska under sista stormningen i Prag 1648 blivit svårt sårad. Han blev överstelöjtnant 1658 vi Kronobergs regemente, men avgick från regementet 1659. (Elgenstieras ättartavlor).

Han avled 30 juli 1671 på Skälsnäs. Begravningen ägde rum mer än ett år efter att han avlidit.
Enligt dödboken: ”Den 8 sept: 1672 begrofs salig Öfwerste fordom Edle och walb: H Anders Stråhle till Skällsnäss och Västreby uti graw mitt för altaret. I testam: gaf 12 daler silf.mynt”.

Vem tänkte på två meters avstånd vid denna undersökningen
av kyrksilver. Man glömmer lätt vid fantastiska upplevelser!
Min resa gick sedan vidare till olika (upprustade) sätesgårdar i Hults socken, där **”Strålarna”** bott.

Ett speciellt tack till prästen Henrik Broman och kyrkvaktmästare Henrik Olaison i Hults kyrka, Södra Vedbo pastorat som gjorde detta möjligt för mej.

Fantastiska Strålar!

(Stort tack till Britt Paulsén för läshjälpen av kyrkböckerna.)

Foto Karina Olin

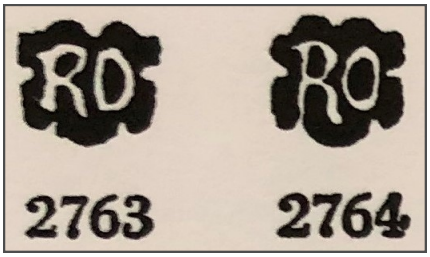
När jag läste igenom Karinas text om hennes resa till Hults kyrka och kom ner till den vackra oblatasken i silver som är stämplad R.O. som står för Roluf Olofsson, så hajade jag till.

Det namnet är mycket välbekant för mig. Roluf Olofsson var en mångsidig man och var verksam som silversmed omkring åren 1643-1680. Roluf var även köpman, värdshusvärd, rådman och riksdagsman och bodde i Eksjö med sin familj. Flera av hans arbeten finns kvar än idag i och omkring Eksjö.

Förutom oblatasken i Hult så finns det även en i Lindersås kyrka, och en i Lommaryds kyrka daterad 1667, en brudkrona som finns i Karlstorps kyrka och en kalk i Eksjö kyrka m.m.

Roluf Olofsson är min fm fm fm mf fm f.
Men jag är inte ensam i Ängelholms släktforskarförening att ha Roluf Olofsson som anfader.

Ewa B. Andersson

Roluf Olofssons stämplar